

1. Opšti uvod
 1. Zahvalnica W.Y.Evans-Vencu
 2. Zahvalnica Karlu G. Jungu
 3. Zahvalnica Lami Anagarika Govindi
2. Tibetanska Knjiga Mrtvih
 1. Prvi Bardo: Period gubljenja Ega
 2. Drugi Bardo: Period halucinacija
 3. Treći Bardo: Period ponovnog ulaska
3. Tehnički komentari
 1. Upotreba priručnika
 2. Planiranje seanse
 3. Droge i doze
 4. Priprema
 5. Okruženje
 6. Psihodelični vodič
 7. Sastav grupe
4. Uputstvo za upotrebu
 1. Prvi Bardo
 2. Drugi Bardo
 3. Treći Bardo
 4. Vizije ponovnog ulaska
 5. Sve-određujući uticaj misli
 6. Vizije Strašnog suda
 7. Seksualne vizije
 8. Četiri metoda sprečavanja ponovnog ulaska
 9. Biranje ličnosti za posle seanse

Autori su bili uključeni u program eksperimenata sa LSD-om i drugim psihodeličnim drogama na Univerzitetu Harvard, sve dok senzacionalan nacionalni publicitet, nepravedno se koncentrišući na zanimanje studenata za droge, nije doveo do obustavljanja eksperimenata. Autori su, od tada, nastavili svoj rad bez akademskog pokroviteljstva.

Ova verzija Tibetanske knjige mrtvih je posvećena
OLDUSU HAKSLIJU (26. 06.1894- 22.11.1963.),
sa dubokim divljenjem i zahvalnošću.

"Ako počnete na pogrešan način", odgovorio sam na pitanje istraživača, "sve što se dogodi bilo bi dokaz zavere protiv vas. Sve bi bilo samopotvrđujuće. Ne biste mogli da udahnete, a da ne znate da je sve to deo plana."

"Vi, dakle, mislite da znate gde leži ludilo?"

Moj odgovor bio je uverljiv i iskren, "Da."

"I niste mogli da ga kontrolišete?"

"Ne, nisam mogao da ga kontrolišem. Ako bi neko počeo sa strahom i mržnjom kao glavnim premisama, morao bi da dođe i do zaključka.."

"Da li bi bio u stanju", pitala je moja žena, "da usmeriš svoju pažnju na ono što Tibetanska knjiga mrtvih naziva Čistim Svetlom."

Bio sam u nedoumici.

"Kada bi je zadržao, da li bi to držalo zlo daleko? Ili ne bi bio u stanju da je zadržiš?"

Razmišljao sam neko vreme o pitanju. "Možda", odgovorio sam konačno, "možda bih mogao- ali samo ako bi tamo bio neko da mi kaže o Čistom Svetlu. Čovek to ne može sam da uradi. U tome je suština, pretpostavljam, tibetanskog rituala- da neko sve vreme tamo sedi i govori ti šta je šta."

[Vrata percepcije, 57-58]

I. Opšti uvod

Psihodelično iskustvo je putovanje u nova kraljevstva svesti. Obim i sadržaj iskustva su bezgranični, ali su njegove karakteristične odlike transcendiranje verbalnih koncepata, dimenzija prostor-vreme, i ega ili identiteta. Takva iskustva uvećane svesti mogu da se pojave na različite načine: senzornom deprivacijom, vežbama joge, disciplinovanom meditacijom, religijskim ili estetskim ekstazama, ili spontano. U zadnje vreme su postala svima dostupna uzimanjem psihodeličnih droga kao što je LSD, psilocibin, meskalin, DMT, itd. [Ovo je opis idealne, a ne trenutne situacije, 1964. godine. Psihodelične droge su u Sjedinjenim Američkim Državama klasifikovane kao "eksperimentalne" droge. To znači da se ne mogu dobiti na recept, već su dostupne samo "kvalifikovanim istraživačima". Savezna komisija za hranu i lekove je "kvalifikovanog istraživača" definisala kao psihijatra koji radi u psihijatrijskoj ustanovi, i čiji rad sponzorišu država ili savezne agencije.]

Doza droge, naravno, ne proizvodi transcendentno iskustvo. Ona samo deluje kao hemijski ključ- otvara um, oslobađa nervni sistem njegovih uobičajenih šablona i struktura. Priroda iskustva gotovo u potpunosti zavisi

od sklopa i sredine. Sklop označava pripremu pojedinca, uključujući i strukturu njegove ličnosti i raspoloženje u datom trenutku. Sredina je fizička- vreme, atmosfera u prostoriji; socijalna- šta prisutne osobe osećaju jedna za drugu; i kulturna- preovlađujući stavovi o tome šta je stvarno. Zbog toga su neophodni priručnici i vodiči. Njihova svrha je da omoguće osobi da shvati nove stvarnosti proširene svesti, da služe kao putne karte za nove unutrašnje teritorije koje je moderna nauka učinila dostupnima.

Različiti istraživači crtaju različite karte. Drugi priručnici biće napisani na osnovu različitih modela- naučnog, estetskog, terapijskog. Tibetanski model, na kom je zasnovan ovaj priručnik, kreiran je tako da nauči osobu da usmerava i kontroliše svest tako da dostigne onaj stepen razumevanja različito nazivan oslobađanje, iluminacija ili prosvetljenje. Ako se priručnik pročita nekoliko puta pre nameravane seanse, i ako je prisutna osoba od poverenja da podseti i osveži pamćenje putnika tokom putovanja, svest će biti oslobođena igara koje sačinjavaju "ličnost" i od pozitivnih-negativnih halucinacija koje često prate stanja proširene svesti. Tibetansku knjigu mrtvih su na njenom jeziku zvali Bardo Thodol, što znači "Oslobađanje slušanjem u Post-smrtnoj Ravni." Knjiga svaki put iznova ponavlja da slobodna svest samo treba da sluša i zapamti učenja kako bi bila oslobođena.

Tibetanska knjiga mrtvih je naizgled knjiga koja opisuje iskustva koja se mogu očekivati u trenutku smrti, tokom međufaze koja traje četrdeset i devet (sedam puta sedam) dana, i tokom ponovnog rađanja u drugom telu. Ovo je, međutim, samo egzoterični okvir koji su Tibetanci koristili da zaogrnu svoja mistična učenja. Jezik i simbolizam rituala smrti u Bonizmu, tradicionalnoj pre-budističkoj tibetanskoj religiji, su bili vešto pomešani sa budističkim koncepcijama. Ezoteričko značenje, kako je interpretirano u ovom priručniku, jeste da smrt i ponovno rođenje koji su opisani, ne pripadaju telu. Lama Govinda na ovo jasno ukazuje u svom uvodu: "To je knjiga za živeće kao i za umiruće." Ezoteričko značenje knjige je često sakriveno ispod brojnih slojeva simbolizma. Nije zamišljeno da bude za

široku upotrebu. Napisana je tako da je razumeju samo oni koje će lično guru inicirati u budističke mistične doktrine, u iskustvo pre smrti-smrt-ponovno rođenje. Ove doktrine su vekovima držane kao dobro čuvane tajne, zbog straha da bi naivna i neoprezna upotreba nanela štetu. Stoga u prevođenju jednog takvog ezoteričnog teksta postoje dva koraka: prvi, izražavanje teksta na engleskom; i drugi, praktična interpretacija teksta za upotrebu. Objavljivanjem ove praktične interpretacije za upotrebu tokom seansi sa psihodeličnim drogama, na određen način prekidamo tradiciju tajnosti i tako se suprotstavljamo učenju lama-gurua.

Ovaj korak je, međutim, opravdan s obzirom na to da niko ko nije imao iskustva proširene svesti neće razumeti priručnik i da postoje znaci da same lame, nakon svog skorašnjeg raseljavanja, žele da svoja učenja učine dostupnim široj publici.

Prateći tibetanski model, razlikujemo tri faze psihodeličnog iskustva. Prvi period (Chikhai Bardo) je period potpunog transcendiranja- prevazilazi reči, prevazilazi prostor-vreme, prevazilazi sopstvo. Nema vizija, nema osećaja sopstva, nema misli. Postoji samo čista svesnost i ekstatična oslobođenost od svih igara i (bioloških) umešanosti. ["Igre" su bihejvioralni nizovi koje karakterišu uloge, pravila, rituali, ciljevi, strategije, vrednosti, jezik, karakteristične prostor-vreme lokalizacije i karakteristični šabloni pokreta. Svako ponašanje koje nema ovih devet karakteristika je ne-igra: ovo podrazumeva refleks, spontanu igru, i transcendentnu svest.] Drugi dugačak period uključuje sopstvo, ili spoljašnju igru stvarnosti (Chonyid Bardo)- u oštroj savršenoj jasnoći ili u vidu halucinacija (karmičke pojave). Završni period (Sidpa Bardo) obuhvata povratak u rutinsku igru stvarnosti i sopstvo. Za najveći broj ljudi, drugi (estetski ili halucinatorni) stadijum je najduži. Kod iniciranih prvi stadijum iluminacije traje duže. Za nepripremljene, teške igrače, one koji se nervozno drže za svoj ego i one koji drogu uzimaju na u ne podržavajućem okruženju, bitka za vraćanje stvarnosti počinje rano i obično traje do kraja seanse.

Reči poput ovih su statične, dok je psihodelično iskustvo nepostojano i u stalnoj promeni. Svest subjekta se obično kreće u i van ova tri nivoa sa rapidnim oscilacijama. Jedan cilj ovog priručnika jeste da osobi omogući da povрати transcendentnost Prvog Barda i da izbegne produžena zadržavanja u halucinatornim ili šablonima igara u kojima dominira ego.

Osnovna verovanja i uverenja. Morate biti spremni da prihvatite mogućnost da postoji bezgranični opseg svesti za koji mi sada i nemamo reči; da svest može da se proširi izvan granica vašeg ega, vašeg sopstva, vašeg porodičnog identiteta, izvan svega što ste naučili, izvan predstava prostora i vremena, izvan razlika koje ljude obično razdvajaju jedne od drugih i od sveta oko njih.

Morate zapamtiti da su tokom istorije ljudske vrste, milioni izvodili ovo putovanje. Nekolicina (koje zovemo mistici, sveci ili bude) su učinili da ovo iskustvo traje i preneli ga svojim bližnjima. Morate zapamtiti i to da je iskustvo bezbedno (u najgorem slučaju, ostaćete ista ona osoba koja je ušla u iskustvo), i da su sve opasnosti kojih ste se plašili nepotrebni proizvodi vašeg uma. Bilo da doživite raj ili pakao, zapamtite da je vaš um taj koji ih stvara. Izbegavajte hvatanje jednog ili bežanje od drugog. Izbegavajte nametanje ego igara iskustvu.

Morate pokušati da održite veru i poverenje u mogućnost svog sopstvenog mozga i životni proces star milijarde godina. Sa egom koji ste ostavili iza sebe, mozak ne može da pogreši.

Verujte svojoj božanskosti, verujte svom mozgu, verujte svojim prijateljima.

Kada sumnjate, isključite um, opustite se, plutajte nizvodno.

Pripremljena osoba bi, nakon čitanja ovog vodiča, trebalo da bude sposobna da na samom početku iskustva krene direktno u stanje ne-igra ekstaze i duboko otkrivanje. Ali, ako niste dobro pripremljeni, ili oko vas

postoji ometanje igre, počecete da propadate nazad. Ako se to desi, uputstvo iz IV dela bi trebalo da vam pomogne da povratite i održite oslobođenost.

"Oslobađanje u ovom kontekstu ne ukazuje neophodno (pogotovo u slučaju prosečne osobe) na Oslobađanje Nirvane, već pre svega oslobađanje "životnog fluksa" od ega, na način koji će dozvoliti najveću moguću svest i posledično srećno ponovno rađanje. Ipak, za veomaiskusnu i izuzetno sposobnu osobu, [isti] ezoterični proces "Prenošenja" [čitaoce koji su zainteresovani za detaljniju raspravu o procesu "Prenošenja" upućujemo na Tibetansku Jogu i Tajne doktrine, izdavač W.Y. Evans-Wentz, Oxford University Press, 1958.] može, po lama-guruima, biti primenjen tako da spreči bilo kakav prekid u toku svesti, od momenta gubitka ega do momenta svesnog ponovnog rađanja (osam sati kasnije). Sudeći po jednom starom tibetanskom rukopisu, koji sadrži praktična uputstva za stanja gubitka ega, koji je preveo pokojni Lama Kazi Dawa-Samdub, sposobnost za održanjem ekstaze ne-igre tokom čitavog iskustva imaju samo one osobe koje su obučene u koncentraciji, ili usmerenosti uma na Jedno, do tako visokog stepena da su u stanju da kontrolišu sve mentalne funkcije i isključe sve smetnje iz spoljašnjeg sveta." (Evans-Wentz, str.86, napomena 2)

Priručnik je podeljen u četiri dela. Prvi deo je uvodni. Drugi je opis psihodeličnog iskustva, korak po korak, zasnovanog na Tibetanskoj knjizi mrtvih. Treći deo sadrži praktične predloge o tome kako se pripremiti za psihodeličnu seansu i kako je voditi. Četvrti deo sadrži instruktivne odlomke prilagođene iz Bardo Thodola, koji se mogu čitati putniku tokom ove seanse, kako bi olakšalo kretanje svesti.

U ostatku uvoda, pregledamo tri tumačenja Tibetanske knjige mrtvih, u izdanju Evans-Wentz. To su uvodi samog Evans-Venca, uvaženog prevodioca-urednika četiri spisa o tibetanskom misticizmu; tumačenje

Karla Junga, švajcarskog psihoanalitičara; i Lame Govinde, pokretača jednog od glavnih budističkih redova na Tibetu.

Zahvalnica W.Y.Evans-Vencu

"Dr Evans-Venc, koji je godinama doslovno sedeo uz stopala tibetanskog lame kako bi stekao njegovu mudrost...ne pokazuje samo duboko saosećajno interesovanje za ove ezoterične doktrine, toliko karakteristične za genije istoka, nego i retku sposobnost da ih učini manje-više razumljivim za laika." [Citirano iz kritičkog prikaza u Antropologiji, na poledini Tibetanske knjige mrtvih u izdanju Oxord University Press.]

W.Y.Evans-Venc je veliki učenjak koji je svoje zrele godine posvetio ulozi mosta i prenosnika između Tibeta i zapada: kao molekul RNA koji drugi molekul aktivira kodiranom porukom prvog. Radu ovog akademskog oslobodioca ne može se odati veće priznanje od zasnivanja našeg psihodeličnog priručnika na njegovim uvidima i citiranjem njegovih komentara na "poruku ove knjige."

Poruka je da je Umetnost Umiranja jednako važna kao i Umetnost Življenja (ili Rađanja), kojoj je dopuna i zbir; da budućnost bića zavisi, možda u potpunosti, od pravilno kontrolisane smrti, kako drugi deo ovog toma, opisujući Umetnost Reinkarnacije, naglašava.

Čini se da je Umetnost Umiranja, kako je pokazano ritualom smrti povezanim sa inicijacijom u Misterije Starina, na koje se poziva Apuleius, filosof platonista, koji je i sam bio posvećenik, i mnogi drugi čuveni posvećenici, i kako prikazuje Egipatska knjiga mrtvih, bila mnogo poznatiji starim narodima koji su naseljavali zemlje Mediterana nego što su danas njihovim potomcima u Evropi i Americi.

Za one koji su prošli kroz tajno doživljavanje smrti pre smrti, pravilno umiranje je inicijacija, dar, kao inicijacioni ritual smrti, moć svesnog kontrolisanja procesa smrti i regeneracije. (Evans-Venc, str.xiii-xiv)

Oksfordski učenjak, kao i njegov prethodnik iz jedanaestog veka Marpa ("Prevodilac"), koji je preveo indijske budističke tekstove na tibetanski, sačuvavši ih tako od nestajanja, video je životni značaj ovih doktrina i učinio ih dostupnim za mnoge. "Tajna" više nije sakrivena: "umetnost umiranja jednako je važna kao i umetnost življenja".

Zahvalnica Karlu G. Jungu

Psihologija je sistematičan pokušaj da se opiše i objasni ljudsko ponašanje, kako svesno tako i ne-svesno. Polje izučavanja je široko-pokriva beskrajnu raznolikost ljudske aktivnosti i iskustva; i dugo- prati istoriju pojedinca, preko istorije njegovih predaka, kroz evolucione promene i uspehe koji su odredili sadašnji status vrste. Povrh svega, polje psihologije je kompleksno, i bavi se procesima koji se stalno menjaju.

Nije čudo što psiholozi, u svetlu te kompleksnosti, beže u specijalizacije i ograničene usmerenosti.

Psihologija je zasnovana na dostupnim podacima i sposobnosti i volji psihologa da ih iskoriste. Biheviorizam i eksperimentalizam zapadne psihologije dvadesetog veka su toliko uski da su najvećim delom trivijalni. Svest je eliminisana iz polja interesovanja. Društvena primena i društveno značenje su u velikoj meri zapostavljeni. Nekonvencionalni ritualizam je ozakonilo sveštenstvo čiji su se broj i snaga rapidno povećavali.

Istočnjačka psihologija, nasuprot tome, nudi dugu istoriju detaljnih zapažanja i sistematizaciju obima ljudske svesti zajedno sa bogatom

literaturom o praktičnim metodama za kontrolisanje i menjanje svesti. Zapadni intelektualci su skloni odbacivanju Orijentalne psihologije. Teorije svesti su viđene kao okultne i mistične. Metode istraživanja promene svesti, kao što su meditacija, joga, monastičko povlačenje, i senzorna deprivacija viđene su kao strane naučnom istraživanju. A najgore od svega, u očima evropskih učenjaka, jeste navodna nezainteresovanost istočnjačkih psihologija za praktične, bihevioralne i socijalne aspekte života. Takav kriticizam odaje ograničene koncepte i nesposobnost da se sa dostupnim istorijskim podacima pozabavi na smislenom nivou. Psihologije istoka su uvek nalazile praktičnu primenu u vođenju države, u vođenju svakodnevnog života i porodice. Postoji mnoštvo knjiga: Knjiga Taoa, Konfučijevi Odabrani tekstovi, Gita, Ji Ćing, Tibetanska knjiga mrtvih, da navedemo samo najpoznatije.

Istočnjačka psihologija može se ceniti na osnovu upotrebe dostupnih dokaza. Učenjaci i posmatrači Kine, Tibeta, i Indije išli su onoliko daleko koliko su im omogućavali njihovi podaci. Nedostajala su im otkrića moderne nauke, tako da njihove metafore deluju nejasno i poetično. To, ipak, ne negira njihovu vrednost. Zaista, istočnjačke filosofije koje datiraju iz vremena od pre četiri hiljade godina lako se prilagođavaju najskorijim otkrićima nuklearne fizike, biohemije, genetike i astronomije.

Glavni zadatak svake moderne psihologije-istočnjačke ili zapadne- jeste da konstruiše referentni okvir koji će biti dovoljno velik da novija otkrića energetske nauke pripoji izmenjenoj slici čoveka.

Ceneći po kriterijumu upotrebe dostupnih činjenica, najveći psiholozi našeg veka bili su Vilijem Džejms i Karl Jung. [Da bismo pravilno uporedili Junga sa Sigmundom Frojdom moramo se osvrnuti na dostupne podatke koje je svaki od njih uzeo za svoja istraživanja. Za Frojda je to bio Darwin, klasična termodinamika, Stari zavet, kulturna istorija Renesanse, i najvažnije, samodovoljna naglašena atmosfera jevrejske porodice. Širi spektar Jungovog citiranog materijala uverava da će njegove teorije naći

veću sličnost sa novijim razvojem u energetskim i evolucionim naukama.] Obojica ovih ljudi su izbegavali uzane puteve bihejviorizma i eksperimentalizma. Obojica su se borili da iskustvo i svest održe kao polja naučnog istraživanja. Obojica su ostali otvoreni za napredak naučne teorije i odbili da istočnjačke učenjake isključe iz daljeg razmatranja.

Jung je kao svoj izvor podataka koristio najplodniji izvor- unutrašnji. Priznao je dragoceni značaj istočnjačke poruke; reagovao je na bogate Roršahove mrlje od mastila, Tao Te Ćing. Napisao je pronicljiv brilijantan uvod za Ji Ćing, Tajnu Zlatnog cveta, i borio se sa značenjem Tibetanske knjige mrtvih. „Godinama je, još od kada je prvi put objavljen, Bardo Thodol bio moj verni drug, i njemu dugujem ne samo mnoge stimulative ideje i otkrića, nego i mnoge osnovne uvide... Njegova filosofija sadrži suštinu budističkog psihološkog kriticizma; i zaista bi se moglo reći da je, kao takav, od izuzetnog značaja.“

Bardo Thodol je po svom izgledu u najvećem stepenu psihološki; ali su, kod nas, filosofija i teologija još uvek u srednjevekovnom, pre-psihološkom stadijumu gde su samo tvrdnje te koje se slušaju, objašnjavaju, brane, kritikuju i osporavaju, dok je ličnost koja ih iznosi, po opštoj saglasnosti, bila izbačena van okvira rasprave.

Metafizičke tvrdnje su, međutim, izrazi duše, i samim tim psihološke. Zapadnjačkom umu, koji svoja dobro poznata osećanja ozlojeđenosti nadoknađuje ropskim odnosom prema „racionalnim“ objašnjenjima, ova očigledna istina deluje previše očigledno, ili je u suprotnom viđena kao nedopustiva negacija metafizičke „istine“. Kada zapadnjak čuje reč "psihološko", njemu to uvek zvuči kao "samo psihološko".

Jung se poziva na Orijentalne koncepcije svesti kako bi proširio koncept „projekcije“: Ne samo „gnevna“ nego i „miroljubiva“ božanstva su viđena kao sangsaričke projekcije ljudske duše, ideja koja deluje toliko očigledno prosvetljenom Evropljaninu, jer ga podseća na njegova sopstvena banalna

pojednostavljivanja. Ali, iako Evropljanin lako može da razjasni ova božanstva kao projekcije, biće prilično nesposoban da ih u isto vreme postavi i kao stvarna. Bardo Thodol to može da uradi, jer, u nekima od svojih najvažnijih premisa ima prednost i nad prosvetljenim i nad neprosvetljenim Evropljaninom. Uvek prisutna, neizgovorena pretpostavka Bardo Thodola jeste anti-nominalni karakter svih metafizičkih tvrdnji, kao i ideja kvalitativne razlike različitih nivoa svesti i njima uslovljenih metafizičkih stvarnosti. Pozadina ove neobične knjige nije škrto Evropsko „ili-ili“, nego velikodušno potvrdno „i-i“. Ova izjava Zapadnjačkom filozofu može delovati nezgodno, jer zapad voli jasnoću i nedvosmislenost; shodno tome, jedan filozof nagnje stavu „Bog jeste“, dok se drugi jednako vatreno drži negacije, „Bog nije“.

Jung jasno vidi moć i širinu tibetanskog modela, ali povremeno ne uspeva da uhvati značenje i primenu. Jung je, takođe, bio ograničen (kao i svi mi) socijalnim modelima svog plemena. On je bio psihoanalitičar, osnivač škole. Psihoterapija i psihijatrijska dijagnostika su bile dve primene koje su mu bile najprirodnije.

Jung propušta centralni koncept Tibetanske knjige. To nije (kao što nas Lama Govinda podeća) knjiga mrtvih. To je knjiga umirućih; što znači knjiga živućih; to je knjiga o životu i tome kako ga živeti. Koncept stvarne fizičke smrti je bio spoljna fasada kako bi odgovarao predrasudama bonističke tradicije na Tibetu. Ovaj vodič nije vodič za balsamovanje, on predstavlja detaljno razmatranje toga kako izgubiti ego; kako pobeći iz ličnosti u nova kraljevstva svesti; i kako izbeći nevoljne ograničavajuće procese ega; kako učiniti da iskustvo širenja svesti opstane u kasnijem svakodnevnom životu.

Jung se bori sa ovim momentom. Dolazi blizu, ali nikad u potpunosti ne utvrđuje. On u svom konceptualnom okviru nije imao ništa što bi iskustvu gubitka ega dalo praktičan smisao.

Tibetanska knjiga mrtvih, ili Bardo Thodol, jeste knjiga instrukcija za mrtve i umiruće. Kao i Egipatska knjiga mrtvih, zamišljena je kao vodič mrtvom čoveku tokom perioda njegovog Bardo postojanja.....

U ovom citatu, Jung se usmerava na egzoterično i propušta ezoterično. U kasnijem citatu deluje da se malo približio... *instrukcije date u Bardo Thodolu služe da umrlom prizovu iskustvo njegove inicijacije i učenja njegovog gurua, jer je instrukcija, u krajnjoj liniji, ništa manje do inicijacija umrlog u Bardo životu, kao što je inicijacija živog bila priprema za Preko. Takav je bio slučaj sa svim mističnim kultovima u starim civilizacijama od vremena Egipćana i eleuzinskih misterija. Pri inicijaciji živih, međutim, ovo „Preko“ nije svet iza smrti, nego preokretanja namera i gledišta uma, psihološko „Preko“ ili, terminima hrišćanstva, „spasenje“ od okova sveta i greha. Spasenje je odvajanje i oslobađanje od ranijeg stanja mraka i nesvesnosti, i vodi stanju iluminacije i oslobođenosti, pobedi i tanscendiranju svega „što je dato“.*

Bardo Thodol je za sada, kako misli i Dr Evans-Venc, proces inicijacije čija je svrha da duši povrati božansko koje je izgubila na rođenju.

U nekom drugom pasusu, Jung nastavlja da se bori, ali opet promašuje: *Niti je njena psihološka upotreba (Tibetanske knjige) bilo šta osim sekundarne namere, ali one koja je verovatno odobrena lamaističkim običajem. Stvarna svrha ove jedinstvene knjige jeste pokušaj, što obrazovanom Evropljaninu dvadesetog veka sigurno deluje veoma čudno, da prosvetli mrtve na njihovom putu kroz predele Bardoa. Katolička crkva je jedino mesto u svetu belog čoveka gde se za duše pokojnika prave bilo kakve pripreme.*

U sažetku komentara Lama Govinde koji sledi ćemo videti da tibetanski komentator, oslobođen Jungovih evropskih koncepata, prelazi direktno na ezoteričko i praktično značenje Tibetanske knjige.

U svojoj autobiografiji (napisanoj 1960) Jung se u potpunosti posvećuje unutrašnjoj viziji i mudrosti i višoj stvarnosti unutrašnjih opažanja. Godine 1938 (kada je napisano njegovo tumačenje tibetanske knjige) kretao se u tom pravcu, ali oprezno i sa ambivalentnim rezervama psihijatar cum mistik.

Mrtav čovek očajnički mora da se odupre diktatima razuma, kako ga mi shvatamo, i odustane od dominacije ega, koji um shvata kao neprikosnoven. To u praksi znači potpunu kapitulaciju pred objektivnim moćima psihe, sa svim onim što ona povlači sobom; vrstu simbolične smrti, koja odgovara Suđenju Mrtvima u Sidpa Bardou. Znači kraj svakog svesnog, racionalnog, moralno odgovornog načina života, i dobrovoljnu predaju onome što Bardo Thodol zove "karmička iluzija". Karmička iluzija potiče od verovanja u nestvarni svet izuzetno neracionalne prirode, koji niti je u skladu niti potiče od naših racionalnih procena, već je isključivi proizvod neobuzdane mašte. To je čist san ili „fantazija“, i svaka dobronamerna osoba će nas odmah upozoriti na nju; i zapravo niko na prvi pogled ne može da vidi koja je razlika između fantazija ove vrste i fantazmagorije ludaka. Vrlo često je potrebno samo blago abaissement du niveau mental da bi ovaj svet iluzija bio oslobođen. Strahota i tama tog momenta imaju svoj ekvivalent u iskustvima opisanim u početnim poglavljima Sidpa Bardoa. Ali, sadržaj ovog Bardoa uvek otkriva arhetipove, karmičke slike koje se prvo pojavljuju u svom zastrašujućem obliku. Stanje Chonyid je ekvivalent namerno izazvanoj psihozi....

Prelaz iz Sidpa stanja u Chonyid stanje je opasno preokretanje ciljeva i namera svesnog uma. To je žrtvovanje stabilnosti ega i predaja krajnjoj nesigurnosti onoga što izgleda kao haotična pobuna fantazmičnih oblika. Kada je Frojd napravio frazu da je ego "stvarno boravište anksioznosti", oglašavao je istinsku i duboku intuiciju. Strah od samo-žrtvovanja prebiva duboko u svakom egu, i taj strah je često samo nepouzdan kontrolisani zahtev nesvesnih sila da se pojave u punoj snazi. Niko ko teži sopstvu (individuaciji) nije pošteđen ovog dela, jer ono čega se bojimo takođe

pripada celini sopstvo- pod-čovjek, nad-čovjek, svet psihičkih „dominanti“ od kojih se ego ogromnim naporima prvobitno oslobodio, a potom samo delimično, u ime manje ili više iluzorne slobode. Ovo oslobađanje je svakako neophodan i veoma hrabar poduhvat, ali ne predstavlja ništa konačno: to je samo stvaranje subjekta, koji, da bi pronašao zadovoljenje, treba da se suoči sa objektom. Ovo bi, na prvi pogled, delovalo kao svet, koji je nabujao od projekcija samo iz tog razloga. Ovde tražimo i nalazimo svoje teškoće, ovde tražimo i nalazimo svoje neprijatelje, ovde tražimo i nalazimo ono što nam je drago i važno; i utešno je znati da ćemo sve zlo i sve dobro naći tamo, u vidljivim objektima, gde može da bude osvojeno, kažnjeno, uništeno ili uživano. Ali, sama priroda ne dozvoljava da se ovo rajsko stanje nevinosti nastavi za uvek. Postoje, i uvek su postojali, oni koji ne mogu da se odupru da ne vide da su svet i njegova iskustva u prirodi simbola, i da zaista odražava nešto što leži sakriveno u samom subjektu, u njegovoj ličnoj transsubjektivnoj stvarnosti. Prema lamaističkoj doktrini, upravo iz ove duboke intuicije stanje Chionyd dobija svoje pravo značenje, i zbog toga je Chionyd Bardo nazvan "Bardo doživljavanja stvarnosti".

Stvarnost doživljena u Chionyd stanju je, kako zadnje poglavlje odgovarajućeg Bardoa uči, stvarnost misli. „Misaone forme“ se pojavljuju kao stvarnosti, fantazija dobija stvarni oblik, a počinje zastrašujući san pobuđen karmom i izvođen od strane nesvesnih „dominanti“.

Jung ne bi bio iznenađen profesionalnim i institucionalnim antagonizmom prema psihodelicima. On svoje tumačenje tibetanske knjige završava sa zajedljivom opaskom:

Bardo Thodol počeo je kao „zatvorena“ knjiga, i takav je i ostao, bez obzira na komentare koji o njemu mogu biti napisani. Jer, to je knjiga koja će se otvoriti samo duhovnom razumevanju, a to je osobina sa kojom ni jedan čovek nije rođen, koji samo može da stekne kroz posebnu obuku i posebno iskustvo. Dobro je što postoje takve knjige, „beskorisne“ za sve

namere i svrhe. One su za one „čudne ljude“ koji više ne obraćaju mnogo pažnje na koristi, ciljeve i značenje sadašnje „civilizacije“.

Obezbeđivanje „posebne obuke“ za „posebna iskustva“ omogućena psihodeličnim supstancama jeste svrha ove verzije Tibetanske knjige mrtvih.

Zahvalnica Lami Anagarika Govindi

U prethodnim delovima je naglašeno da se istočnjačka filosofija i psihologija-poetične, nedeterminišuće, iskustvene, okrenute ka unutra, nejasno evolucione, nedovršene- lakše prilagođavaju otkrićima moderne nauke nego silogistička, sigurna, eksperimentalna, eksternalizujuća logika zapadnjačke psihologije. Potonja imitira nevažne rituale energetskih nauka, ali ignoriše podatke fizike i genetike, značenja i implikacije.

Čak ni Karl Jung, najprodorniji od zapadnjačkih psihologa, nije uspeo da razume osnovnu filosofiju Bardo Thodola.

Nasuprot tome su komentari u tibetanskom priručniku koje je pisao Lama Anagarika Govinda. Njegova uvodna izjava bi na prvi pogled dovela do toga da judeo-hrišćanski psiholog nestrpljivo otfrkne. Ali, bolji pogled na ove fraze otkriva da su one poetični opis genetske situacije kako je trenutno opisuju biohemičari i istraživači DNK.

Moglo bi se reći da o smrti ne može da priča kao autoritet niko ko nije umro; a kako se niko, očigledno, nije vratio iz smrti, kako iko može da zna šta je smrt, ili šta se dešava nakon nje?

Tibetanac će odgovoriti:“ Nema ni jedne osobe, zapravo, ni jednog živog stvorenja, koje se nije vratilo iz smrti. U stvari, svi smo mi umrli mnoge smrti, pre nego što smo došli u ovu inkarnaciju. A ono što nazivamo rođenjem je samo obrnuta strana smrti, kao jedna od dve strane novčića, ili kao vrata koja sa spoljne strane prostorije nazivamo „ulaz“, a sa unutrašnje „izlaz“.

Lama zatim nastavlja kako bi dao drugi poetični komentar o mogućnostima nervnog sistema, složenosti ljudskog kortikalnog kompjutera.

Mnogo više zaprepašćuje to što ne pamte svi svoje prethodne smrti; i zbog tog nedostatka pamćenja, većina ljudi ne veruje da je postojala prethodna smrt. Isto tako, oni ne pamte svoje nedavno rođenje- pa ipak ne sumnjaju da su nedavno rođeni. Zaboravljaju da je aktivno pamćenje samo mali deo naše normalne svesti, a da naše podsvesno pamćenje beleži i čuva svaki prošli utisak i iskustvo koje naš budan um ne uspeva da prizove.

Lama potom nastavlja da prodire direktno u ezoterično značenje Bardo Thodola- to suštinsko značenje koje Jung i zapravo većina evropskih Orijentalista nisu uspeali da uhvate.

Zbog toga je Bardo Thodol, tibetanska knjiga koja jemči oslobađanje od među-stanja između života i ponovnog rađanja,- stanja koje ljudi zovu smrt,- napisana simboličkim jezikom. To je knjiga koja je zapečaćena sa sedam pečata ćutanja,- ne zbog toga što bi njeno znanje bilo pogrešno shvaćeno, i, stoga, moglo da obmane i naštetiti onima koji su nepodobni da ga prime. Ali, došlo je vreme da se pečati ćutanja slome; ljudska vrsta došla do raskršća na kom mora da odluči da li će se zadovoljiti podređivanjem materijalnom svetu, ili težiti osvajanju spiritualnog sveta, podređujući sebične želje i prevazilazeći samonametnuta ograničenja.

Lama zatim opisuje efekte tehnika za širenje svesti. On ovde govori o metodi koji je njemu poznat-Joginski- ali su njegove reči jednako primenljive i na psihodelično iskustvo.

Postoje i oni koji su, zbog koncentracije i drugih joginskih vežbi, sposobni da podsvesno dovedu u kraljevstvo diskriminativne svesti i, na taj način, privuku neograničeno blago podsvesnog pamćenja, gde su pohranjeni zapisi ne samo o našim prethodnim životima, nego i zapisi o prošlosti naše vrste, prošlost čovečanstva, i svih pre-ljudskih oblika života, ako ne i same sveti koja čini mogućim život u ovom univerzumu.

Ako bi, pomoću nekog trika prirode, dveri podsvesti nekog pojedinca bile iznenada naglo otvorene, nepripremljeni um bi bio preplavljen i skrhan. Zbog toga dveri podsvesti čuvaju svi posvećenici, i sakrivene su iza vela misterije i simbola.

U kasnijim delovima svog uvoda lama predstavlja detaljnije razrađivanje unutrašnjeg značenja Thodola.

Kada bi Bardo Thodol bio tretiran kao da je zasnovan samo na folkloru, ili da se sastoji od religijskih špekulacija o smrti i hipotetičkom stanju nakon smrti, bio bi od značaja samo za antropologe i izučavaoce religije. No, Bardo Thodol je mnogo više. To je ključ za najskrivenijih dubina ljudskog uma, i vodič za posvećenike, i za one koji traže duhovni put oslobađanja.

Iako se u današnje vreme na Tibetu Bardo Thodol uobičajeno koristi kao molitvenik, i čita se i recituje kada neko umre,- zbog toga i jeste adekvatno nazvan „Tibetanska knjiga mrtvih“- ne treba zaboraviti da je prvobitno zamišljen da služi kao vodič ne samo za umiruće i mrtve, već i za žive. Upravo ovde leži objašnjenje zbog čega je Tibetanska knjiga mrtvih učinjena dostupnom široj publici.

Uprkos popularnim običajima i verovanjima koja su, pod uticajem dugogodišnje tradicije pre-Budističkog porekla, izrasla oko dubokih otkrovenja Bardo Thodola, on ima vrednost samo za one koji za života praktikuju i shvate njegova učenja.

Dve stvari su izazvale nespornost. Jedna je to da se čini da su učenja upućena umrlima ili umirućima; a druga to što naslov sadrži izraz „Oslobađanje kroz slušanje“ (na tibetanskom, Thos-grol). Kao posledica toga, rođeno je verovanje da je Bardo Thodol dovoljno čitati ili recitovati u prisustvu umiruće osobe, ili čak osobe koja je upravo umrla, kako bi se uticalo na njegovo ili njeno oslobađanje.

Takvi nespornosti su mogli da nastanu samo među onima koji ne znaju da je prolazak posvećenika kroz iskustvo smrti pre nego što može da bude duhovno ponovo rođen jedna od najstarijih i najuniverzalnijih vežbi. On simbolično mora da umre za svoju prošlost, i za svoj stari ego, pre nego što može da zauzme svoje mesto u novom spiritualnom životu u koji je iniciran.

Umrloj ili umirućoj osobi se u Bardo Thodolu obraća iz tri razloga: (1) iskreni praktičar ovih učenja bi trebalo da se prema svakom momentu svog života odnosi kao da je poslednji; (2) kada sledbenik ovih učenja stvarno umire, njega ili nju bi trebalo podsetiti na iskustva u vreme inicijacije, ili na reči (ili mantru) gurua, pogotovo ako umu umirućeg u kritičnim momentima nedostaje budnost; i (3) onaj ko je još uvek inkarniran treba da pokuša da osobu koja umire ili je upravo umrla okruži mislima ljubavi i pomoći tokom prvih stadijuma novog, ili stanja postojanja nakon smrti, ne dozvoljavajući da se emocionalna povezanost umeša ili da potpomogne rađanju morbidne mentalne depresije. Prema tome, čini se da je jedna funkcija Bardo Thodola više da pomogne onima koji su ostali da usvoje ispravan stav prema smrti i istinitosti smrti nego da pomogne umrlima, koji, u skladu sa budističkim verovanjem, neće skrenuti sa svog karmičkog puta...

To dokazuje da se ovde bavimo samim životom, a ne samo službom za umrle, na koje je Bardo Thodol sveden u zadnje vreme...

Pod plaštom nauke o smrti, Bardo Thodol otkriva tajnu života; i tu leži njegova spiritualna vrednost i univerzalna privlačnost.

Ovde se, dakle, nalazi ključ misterije koja je prenošena 2,500 godina-iskustvo širenja svesti- ritual pre mortem smrti i ponovnog rađanja. Vedski mudraci su znali tajnu; znali su je i posvećenici Eleuzine; znali su je tantričari. Oni šapuću poruku u svim svojim ezoteričnim zapisima: moguće je pobeći izvan ego-svesti, podesiti neurološke procese koji lete brzinom svetlosti, i postati svestan neizmernog blaga starih znanja rase ujedinjenih u svakom jedru svake ćelije u vašem telu.

Moderne psihodelične supstance obezbeđuju ključ za ovo zaboravljeno kraljevstvo svesti. Ali, baš kao što bez psihodelične svesti ovaj priručnik nije drugo do vežba u akademskoj Tibetologiji, tako je i moćan hemijski ključ bezvredan bez vođstva i učenja.

Zapadnjaci ne prihvataju postojanje svesnih procesa za koje nemaju operacionalni termin. Stav koji preovladava je: -ako ne možeš da ga klasifikuješ, i ako je izvan trenutnih ideja o prostoru-vremenu i ličnosti, nije otvoreno za istraživanje. Tako vidimo da se stanja gubitka ega brkaju sa shizofrenijom. I vidimo savremene psihijatre kako psihodelične ključeve jednoglasno proglašavaju izazivačima psihoze i opasnima.

Moguće je da će nove vizionarske supstance i iskustvo pre mortem smrt-smrt-ponovno rođenje još jednom biti gurnute u senku istorije. Gledajući u nazad, sećamo se da je svaki srednje istočni i evropski administrator (sa izuzetkom nekih perioda u Grčkoj i Persiji), tokom zadnjih tri hiljade godina, žurio da donese zakon protiv bilo kog transcendentnog procesa, seanse pre mortem smrt- smrt-ponovno rođenje, njene posvećenike, i svaki novi metod širenja svesti.

Sadašnji trenutak u ljudskoj istoriji (kako ističe Lama Govinda) je kritičan. Sada, prvi put, imamo sredstva da obezbedimo prosvetljenje svakom dobrovoljcu koji je spreman. (Prosvetljenje uvek dolazi, sećamo se, u obliku novog energetskeg procesa, fizičkog, neurološkog događaja.) Iz ovih razloga smo pripremili ovu psihodeličnu verziju Tibetanske knjige mrtvih. Tajna je ponovo oslobođena, na novom dijalektu, a mi mirno sedimo i posmatramo da li je čovek spreman da krene napred i iskoristi nova sredstva koja mu je obezbedila moderna nauka.

II. Tibetanska knjiga mrtvih

Prvi Bardo: Period gubitka ega ili Ekstaza ne-igre (Chikhai Bardo)

Deo I: Primarno Čisto svetlo viđeno u momentu gubitka ega

Svi pojedinci koji su primili praktična učenja ovog priručnika će, ako zapamte tekst, biti stavljeni licem u lice sa ekstatičnim zračenjem i trenutno postići prosvetljenje, bez ulaska u halucinatorne borbe i bez daljih patnji na dugogodišnjem putu normalne evolucije koja prolazi kroz različite svetove postojanja igre.

Ova doktrina se nalazi u osnovi čitavog tibetanskog modela. Vera je prvi korak na „Tajnom putu“. Potom dolazi prosvetljenje i sa njim sigurnost; a

kada se dostigne cilj, emancipacija. Uspeh podrazumeva veoma neobičnu pripremu u širenju svesti, kao i mnogo smirenog, saosećajnog igranja igara (dobra karma) sa strane učesnika. Ukoliko je moguće učesnika dovesti do toga da vidi i da pojmi ideju praznog uma čim ga vodič otkrije-dakle, ako ima moć da svesno umre-i, u najvišem momentu odbacivanja ega, može da prepozna ekstazu koja će se tada roditi, i postane jedno sa njom, sve veze igre iluzije se momentalno razbijaju na parčice: snevač je probuđen u stvarnosti uporedo sa snažnim dosezanjem prepoznavanja.

Najbolje je da je guru (duhovni učitelj), od kog je učesnik primio uputstva, prisutan, ali ako guru ne može da prisustvuje, neka druga iskusna osoba; a ako ni potonji nije dostupan, onda bi trebala da bude dostupna osoba kojoj učesnik veruje koja će da čita ovaj priručnik, ne namećući pritom ni jednu od svojih igara. Tako će učesnik biti stavljen u poziciju onoga što je prethodno čuo o iskustvu i momentalno će prepoznati fundamentalno Svetlo i nesumnjivo postići oslobađanje.

Oslobađanje je nervni sistem lišen mentalno-konceptualne aktivnosti. [Shvatanje Praznine/Ništavila, Nepostajanja, Nerođenja, Nenapravljenosti, Nestvorenosti, ukazuje na Budstvo, Savršeno Prosvetljenje- stanje božanskog uma Bude. može biti od pomoći da se zapamti da ova stara doktrina nije u konfliktu sa modernom fizikom. Teorijski fizičar i kosmolog, Džordž Gamov, izneo je 1950. godine gledište koje je blisko fenomenološkom iskustvu koje opisuju tibetanske lame.

Ako zamislimo da se istorija vremenski vraća u nazad, neizbežno dolazimo do epohe „velikog sabijanja“ sa svim galaksijama, zvezdama, atomima i atomskim jezgrima stisnutim u, da tako kažemo, kašu. Tokom tog ranog stadijuma evolucije, materija je morala biti razložena na svoje osnovne delove... To nazivamo prvobitnom mešavinom materije.

U ovoj prvoj tački evolucije sadašnjeg ciklusa, prema prvorazrednom fizičaru, postojalo je samo Nepostojanje, Nerođenje, i Nestvoreno. To je, po astrofizičarima, način na koji će se završiti; tiho jedinstvo Nestvorenog.

Tibetanski Budisti veruju da slobodan intelekt može da doživi ono što astrofizika potvrđuje. Buda Vairochana, Dhyani Buda Centra, Manifestator Fenomena, je najviši put do prosvetljenja. Kao izvor sveg organskog života, u njemu sve stvari, vidljive i nevidljive imaju svoj cilj i apsorpciju. On je povezan sa Centralnim Carstvom Gusto-Zbijenog, to jest, seme svih kosmičkih sila i stvari je gusto zbijeno zajedno. Ovo izvanredno približavanje astrofizike i drevnog lamaizma ne zahteva komplikovana objašnjenja. Kosmološka svest- i svest o svakom drugom prirodnom procesu- je u korteksu. Možete da potvrdite ovo pretpostavljeno mističko znanje empirijskim posmatranjem i merenjem, ali je sve to tu, u vašoj lobanji. Vaši neuroni „znaju“ jer su direktno povezani sa procesom, njegov su deo.] Um je u svom uslovljenom stanju, dakle, ograničen na reči i igre ega, stalno u misaono-stvaralačkoj aktivnosti. Nervni sistem u stanju mirovanja, budnosti, budan ali ne aktivan može da se uporedi sa onim što Budisti nazivaju najviše stanje dhyane (duboka meditacija) još uvek sjedinjene s ljudskim telom. Svesno prepoznavanje Čistog Svetla izaziva ekstatično stanje svesti kakvo su sveci i mistici Zapada nazivali prosvetljenjem.

Prvi znak je svetlucanje „Čistog Svetla Stvarnosti“, „bezgrešni um čistog mističnog stanja“. Ovo je svest o transformaciji energije bez nametanja mentalnih kategorija.

Trajanje ovog stanja varira u zavisnosti od pojedinca. Zavisi od iskustva, sigurnosti, poverenja, pripreme i okruženja. Kod onih koji su imali makar i malo praktičnog iskustva sa mirnim stanjem svesti ne-igre, i kod onih koji imaju srećne igre, ovo stanje može da traje trideset minuta do nekoliko sati.

U ovom stanju je moguće shvatanje onoga što mistici nazivaju „Konačnom Istinom“, pod uslovom da je sa osobom prethodno obavljena dovoljna priprema. U suprotnom neće moći da ima koristi sada, i moraće da luta

sve nižim stanjima halucinacija, koje su određene njegovim prethodnim igrama, sve dok ne upadne nazad u uobičajenu stvarnost.

Važno je zapamtiti da je proces širenja svesti obrnut od procesa rađanja, pri čemu je rađanje početak igre života, a iskustvo gubitka ega privremeno završavanje igre života. Ali, u oba postoji prolazak iz jednog stanja svesti u drugo. I baš kao što dete mora da se probudi i iz iskustva nauči prirodu ovog sveta, tako osoba u trenutku širenja svesti mora da se probudi u novom sjajnom svetu i upozna se sa njegovim čudnim uslovima.

Kod onih koji jako zavise od svojih ego igara, i koji se plaše prepuštanja kontrole, prosvetljeno stanje traje koliko dok pukneš prstima. Kod nekih traje onoliko koliko je vremena potrebno da se pojede obrok.

Ako je osoba pripremljena da dijagnostikuje simptome gubitka ega, u tome joj nije potrebna pomoć sa strane. Osoba koja se sprema da se odrekne svog ega ne samo da bi trebalo da bude sposobna da dijagnostikuje simptome dok se pojavljuju, jedan po jedan, nego bi trebalo da prepozna i Čisto Svetlo, a da je sa njim licem u lice postavlja neko drugi. Ako osoba ne prepozna i ne prihvati početak gubitka ega, može da se žali na čudne telesne simptome. To pokazuje da nije dostigao stanje oslobođenosti. Tada bi vodič ili prijatelj trebalo da objasni simptome kao nešto što ukazuje na početak gubljenja ega.

Ovo je spisak najčešće navođenih fizičkih osećaja:

1. Telesni pritisak, koji Tibetanci nazivaju zemlja-tone u-vodu;
2. Vlažna hladnoća, praćena grozničavom toplotom, koju Tibetanci nazivaju voda-tone-u-vatru;
3. Telo se razgrađuje ili raspada na atome, nazvan voda-tone-u-vazduh;
4. Pritisak na glavu i uši, što Amerikanci nazivaju lansiranje-rakete-u svemir;
5. Peckanje u ekstremitetima;

6. Osećaj da se telo topi ili teče kao da je vosak;
7. Mučnina;
8. Podrhtavanje ili drhtanje, počinje u karličnom predelu i širi na torzo.

Ove fizičke reakcije bi trebalo prepoznati kao znake koji objavljuju transcendenciju. Izbegavajte da ih posmatrate kao simptome bolesti, prihvatite ih, stopite se sa njima, uživajte u njima.

Blaga mučnina se javlja često kod uzimanja semena ladoleža ili pejotla, ponekad kod meskalina i retko kod LSD-a i psilocibina. Ako osoba dobije stomačne poruke, treba ih pozdraviti kao znak da se svest kreće po telu. Simptomi su mentalni; um kontroliše senzaciju, a subjekat treba da se stopi sa senzacijom, u potpunosti je doživi, uživa u njoj i, pošto je uživao u njoj, dopusti svesti da pređe na sledeću fazu. Često je prirodnije dozvoliti svesti da ostane u telu- pažnja subjekta može da se pomeri sa stomaka i koncentriše na disanje, otkucaje srca. Ako ga ovo ne oslobodi mučnine, vodič treba da pomeri svest na spoljašnje događaje- muziku, šetnju u vrtu itd.

Pojava fizičkih simptoma gubitka ega, prepoznatih i shvaćenih, trebalo bi da rezultira mirnim postizanjem prosvetljenja. Ako se ne pojavi ekstatično prihvatanje (ili kada se čini da se period mirne tišine završava), tihim glasom se u vazduh mogu izgovarati pogodni odlomci uputstava. Često je korisno ponavljati ih odvojeno, jasno ih utiskujući u osobu kako bi se sprečilo lutanje njenog uma. Drugi metod vođenja iskustva sa minimumom aktivnosti jeste da se uputstva prethodno snime glasom subjekta i da se u odgovarajućem momentu pusti kasete. Čitanje će u um putnika prizvati prethodnu pripremu; dovešće do toga da gola svest bude prepoznata kao „Čisto Svetlo Početka“; podsetiće subjekta na njegovo jedinstvo sa stanjem savršenog prosvetljenja i pomoći mu da ga održi.

Ako je, tokom prolaska kroz gubitak ega, osoba upoznata sa ovim stanjem, delotvornošću prethodnog iskustva i pripremi, Točak Ponovnog rođenja

(t.j. igranje svih igara) je zaustavljen, i momentalno je postignuto oslobađanje. Ali, takva duhovna efikasnost je toliko retka, da normalno mentalno stanje osobe nije jednako najvišoj veštini zadržavanja stanja u kom sija Čisto Svetlo; i sledi progresivni silazak u sve niže stadijume Bardo postojanja, a potom ponovno rođenje. Lame koriste poređenje sa iglom koja je dovedena u ravnotežu na koncu da bi objasnile ovo stanje. Sve dok igla zadržava svoju ravnotežu, ostaje na koncu. Na kraju, međutim, na nju utiče zakon gravitacije (trzaj ega ili spoljašnja stimulacija), i ona pada. Slično tome, u carstvu Čistog Svetla, mentalitet osobe u ego-transcendentnom stanju trenutno uživa stanje ravnoteže, savršenog ekvilibrijuma, i jednoće. Neupoznata sa takvim stanjem, ekstatičnim stanjem ne-ega, svesti prosečnog ljudskog bića nedostaje moć da u njemu funkcioniše. Karmičke (t.j. igre) sklonosti zamračuju princip svesti mislima o ličnosti, individualizovanom biću, dualizmu. Tako se, gubeći ravnotežu, svest udaljava od Čistog Svetla. Ono što sprečava ostvarenje Nirvane (koja je „gašenje plamena“ sebične želje za igrom) su misaoni procesi; i tako Točak Života nastavlja da se okreće.

Putniku se tokom perioda čekanja da droga počne da deluje i kada se pojave prvi simptomi gubitka ega mogu čitati svi ili odgovarajući odlomci iz uputstva. Kada postane jasno da je putnik u dubokoj ego-transcendentnoj ekstazi, mudar vodič će utihnuti.

Deo II: Sporedno/Drugo Čisto Svetlo viđeno odmah nakon gubitka ega

Predhodno poglavlje opisuje kako se može prepoznati Čisto Svetlo i održati oslobođenost. Ali, ako postane jasno da Prvo Čisto Svetlo nije prepoznato, onda se svakako može pretpostaviti da postoji svitanje onoga što se zove faza Drugo Čisto Svetlo. Prvi bljesak iskustva obično proizvodi stanje ekstaze najvećeg intenziteta. svaka ćelija u telu se oseća kao uključena u orgazmičku kreativnost.

Može biti korisno da detaljnije opišemo neke od fenomena koji često prate momenat gubitka ega. Jedan od njih mogao bi biti nazvan „talas energetskega toka“. Pojedinaac postaje svestan da je deo napunjenog energetskega polja, koje deluje gotovo kao električno, i okružen njime. U cilju održavanja stanja gubitka ega što je duže moguće, pripremljena osoba će se opustiti i dozvoliti silama da teku kroz nju. Treba izbeći dve opasnosti: pokušaj da se kontroliše ili racionalizuje ovaj tok energije. Bilo koja od ovih reakcija ukazuje na aktivnost ega i transcendiranje Prvog Bardoa je izgubljeno.

Drugi fenomen bi mogao biti nazvan „tok biološkog života“. Ovde osoba postaje svesna fizioloških i biohemijskih procesa; ritmične aktivnosti pulziranja unutar tela. Ovo se često može osetiti kao snažni motori ili generatori koji neprekidno lupaju i isijavaju energiju. iznenada se pojavljuje beskrajni tok ćelijskih oblika i boja. Mogu se čuti unutrašnji biološki procesi, kao karakteristična pljuskanja, puckanja i lupanja. Osoba opet mora da se odupre iskušenju da imenuje ili kontroliše ove procese. U ovom stadijumu ste usklađeni sa oblastima nervnog sistema koje su nedostupne uobičajenom opažanju. Svoj ego ne možete uvući u molekularne životne procese. Ovi procesi su milijardu godina stariji od naučenog konceptualnog uma.

Druga tipična i vredna faza Prvog Bardoa uključuje kretanje ekstatične energije koje se oseća u kičmi. Čini se kao da se baza kičmenog stuba topi ili da je u plamenu. Ako osoba može da održi mirnu koncentraciju osetiće kao da se energija teče na gore. Tantrički posvećenici decenije usmerene meditacije posvećuju oslobađanju ovih ekstatičnih energija koje oni zovu Kundalini, Moć Zmije. Osoba dozvoljava da energije putuju naviše kroz nekoliko ganglionskih centara (čakri) do mozga, gde se daju osećaj prženja na vrhu lobanje. Pripremljenoj osobi ovi osećaji nisu neprijatni, već su, na protiv, praćeni najizraženijim osećanjima radosti i prosvetljenosti. Bolesno- pripremljeni subjekti mogu da interpretiraju iskustvo u patološkom smislu i pokušaju da ga kontrolišu, obično sa neprijatnim rezultatima. [Profesor R.C. Zehner, koji bi kao Orijentalni učenik i „stručnjak“ za misticizam bi trebao bolje da zna, je objavio izveštaj o tome kako kod bolesno-podučenih ovo vrhunsko iskustvo može biti izgubljeno ili izvrnuto u hipohondrijsku pritužbu.

...Imao sam čudan osećaj u telu, koji me podsetio na ono što g.Kustans opisuje kao „peckanje u korenu kičme“, što, po njemu, obično prethodi napadu manije. Ličilo je na to. U Broad Walk se ovaj osećaj iznova javljao sve dok nije dostignut klimaks eksperimenta...Ni malo mi se nije svidelo. (R.C.Zaehner: Mysticism, Sacred and Profane. Oxford Univ. Press, 1957, p.214)

Ako subjekt ne uspe da prepozna brzi tok fenomena Prvog Bardoa, oslobađanje od ega je izgubljeno. Osoba se zatiče kako klizi nazad u mentalne aktivnosti. U ovoj tački, trebalo bi da prizove instrukcije ili da je na njih neko podseti, i onda može da se uspostavi drug kontakt sa ovim procesima.

Drugi stadijum je manje napet. Lopta koja odskače dostiže svoj najviši cilj pri prvom skoku; drugi skok je niži, a svaki sledeći skok je još niži sve dok lopta ne stigne u stanje mirovanja. Svest pri gubitku ega je slična ovome. Njen prvi skok, odmah po napuštanju telesnog-ega, je najveći; sledeći je

niži. Potom sila karme (t.j. igranje igara u prošlosti) preuzima i doživljavaju se različiti oblici spoljašnje realnosti. Konačno, kada se sila karme potroši, svest se vraća u „normalu“. Ulazi se u rutinu i tako dolazi do ponovnog rođenja.

Prva ekstaza se obično završava trenutnim povratkom u stanje ega. Ovaj povratak može da bude srećan ili tužan, ispunjen ljubavlju ili sumnjom, strahom ili hrabrošću, u zavisnosti od ličnosti, pripreme i okruženja.

Ovaj povratak ego-igri je praćen zabrinutošću za identitet. „Ko sam ja sada? Jesam mrtav ili nisam mrtav? Šta se dešava?“ Ne možete da odredite. Vidite okolinu i svoje prijatelje kao što ste ih i ranije navikli da ih vidite. Postoji prodorna osećajnost. Ali vi ste na drugom nivou. Moć vašeg ega više nije sigurna koliko je bila.

Karmičke halucinacije i vizije još nisu počele. Nisu počela ni zastrašujuća prikazivanje ni nebeske vizije. Ovo je najosetljiviji i najproduktivniji period. Podsećanje na iskustvo može se gurnuti u jednu ili u drugu stranu, u zavisnosti od pripreme i emocionalne klime.

Ako imate iskustva u menjanju svesti, ili ako ste po prirodi introvertna osoba, zapamtite situaciju i raspored. Ostanite mirni i dozvolite da vas iskustvo povede kuda želi. Verovatno ćete ponovo doživeti ekstazu prosvetljenja; ili ćete biti poneti u estetska ili filofska ili inerepersonalna prosvetljenja. Nemojte se držati za njih: dozvolite da vas struja nosi sa sobom.

Iskusna osoba je obično iznad zavisnosti od okruženja. Ona može da isključi spoljašnji pritisak i vrati se prosvetljenju. Ekstrovertna osoba, koja zavisi od društvenih igara i spoljnih situacija, međutim, može biti prijatno zbunjena (boje, zvuci, ljudi). Ako očekujete spoljašnje ometanje i ako želite da održite ne-igra stanje ekstaze, zapamtite sledeće predloge: ne budite zbunjeni; pokušajte da se koncentrišete na idealnu osobu za

kontemplaciju, na primer, Buda, Hrist, Sokrat, Ramakrišna, Ajnštajn, Herman Hese ili Lao Ce: sledite njegov model kao da je osoba sa fizičkim telom koja čeka na vas. Pridružite mu se.

Ako ovo ne uspe, ne jadikujte i ne mislite o tome. Možda nemate mistički ili transendentni ideal. To znači da su vaše konceptualne granice unutar spoljašnjih igara. Sada kada znate šta je mistično iskustvo, sledeći put možete da se pripremite za njega. Izgubili ste tok oslobođen sadržaja i trebalo bi da budete spremni da skliznete u uzbudljivo suočavanje sa spoljašnjom stvarnošću. U Drugom Bardou možete da prežvačete i duboko doživite razotkrivanja igre.

Upravo smo predviđali reakcije po prirodi mističnog introverta,iskusne osobe, i ekstroverta. Hajde da se sada okrenemo novajliji koji u ovom ranom stadijumu sekvence pokazuje zbunjenost. Najbolja procedura je da se napravi umirujući znak i ne čini ništa. On će već pročitati ovaj priručnik i imati neke smernice. Ostavite ga samog i on će verovatno zaroniti u svoju paniku i savladati je. Ako pokaže da želi da bude vođen, ponovite mu uputstva. Kažite mu šta se dešava. Podsetite ga na njegovu fazu u procesu. Potaknite ga da polako napusti borbu svog ega i da se usmeri ka kontaktu sa Čistim Svetlom.

Pripreme i vođenje ove vrste će mnogima, od kojih se ne bi očekivalo da prepoznaju ovo stanje, dozvoliti da dostignu stanje prosvetljenja.

U ovoj tački, neophodno je dati reč bezopasnog upozorenja. Čitanje ovog priručnika je izuzetno korisno, ali ne postoje reči koje mogu da prenesu iskustvo. Bićete iznenađeni, začuđeni i oduševljeni. Osoba je možda čula detaljan opis veštine plivanja, a da ipak nikad nije imala priliku da pliva. Kada iznenada zaroni u vodu, shvati da ne zna da pliva. Tako je i sa onima koji su pokušali da nauče teoriju toga kako doživeti gubljenje ega, a nikad je nisu primenili. Oni ne mogu da održe neprekinuti tok svesti, postaju zbunjeni promenjenim uslovima; ne uspevaju da održe mističnu ekstazu;

ne uspevaju da iskoriste priliku osim ako ih vodič podrži i usmeri. Čak i uz sve ono što vodič može da učini, oni obično, zbog loše karme (teške ego igre) ne uspevaju da prepoznaju oslobađanje. Ali, to nije razlog za brigu. U najgorem slučaju, oni samo skliznu nazad na obalu. Niko se nije udavio, a većina onih koji su išli na putovanje su bili voljni da ponovo pokušaju.

Čak i oni koji su se upoznali sa putnim mapama i koji su predhodno imali iluminaciju, mogu da se zateknu u okruženju u kom ih teške igre drugih prisiljavaju na kontakt sa spoljašnjom realnošću. Ukoliko se ovo dogodi, setite se uputstava. Osoba koja ovlada ovim principom može da blokira spoljašnje. Onaj ko ovlada kontrolom svesti je nezavisan od okruženja.

Postoje, opet, i oni koji su, iako su predhodno bili uspešni, sa sobom na seansu poneli ego igre. Oni možda žele da nekom drugom obezbede određenu vrstu iskustva. Možda žele da podstaknu neki lični cilj. Možda gaje negativna ili takmičarska osećanja prema nekome u seansi. Ako se ovo dogodi, setite se uputstava. Setite se jedinstva svih bića. Jedan je za mene sramota i slava. Jedan je za mene gubitak ili dobitak. Napustite svoj ego program i zaplovite nazad blistavom blaženstvu jednoće.

Ako momentalno dosegnete Čisto Svetlo i održite ga, to je najbolje. Ali ako ne, ako ste skliznuli u brige oko stvarnosti, sećajući se ovih uputstava bi trebalo da budete u stanju da ponovo dosegnete ono što Tibetanci nazivaju Drugo Čisto Svetlo.

Dok ste na ovom drugom nivou, odigrava se interesantan dijalog između čiste transcendentnosti i svesti da se ova ekstatična vizija dešava vama. Prvo svetlo ne zna za self, ne zna za koncepte. Sekundarno iskustvo podrazumeva određeno stanje konceptualne lucidnosti. Self koji zna ploviti unutar transcendentnog terena sa kog je obično isključen. Ako su uputstva zapamćena, spoljašnja realnost neće ometati. Ali proletanje unutar i izvan između čistog jedinstva bez-ega, i lucidnog, sopstva ne-igre, stvara

intelektualnu ekstazu i razumevanje koje prkosi opisu. Predhodno čitanje filosofije će iznenada dobiti živo značenje.

Tako je u ovom sekundarnom stadijumu Prvog Bardoa moguće i mističko ne-self i mističko self iskustvo.

Nakon što ste doživeli ova dva stanja, možete poželeti da ovo razlikovanje pratite intelektualno. Ovde smo suočeni sa jedom od najstarijih debata u istočnjačkoj filosofiji. Da li je bolje biti deo šećera ili okusiti šećer? Teološke kontroverze i njihove dualnosti su uveliko otklonjene iz iskustva. Zahvaljujući tome što je drogama koje proširuju svest eksperimentalni misticizam postao moguć, mogli ste imati dovoljno sreće da doživite proletanje između ova dva stanja. Možda ste bili dovoljno srećni da znate ono o čemu akademski monasi mogu samo da misle.

Ovde se završava Prvi Bardo, Period gubitka ega ili ekstaza ne-igre.

Drugi Bardo: Period halucinacija (Chyonid Bardo)

(...)